

Bijlage II. Toelichting op het overzicht voor- en nadelen najaarsrapportage 2024

1. COVID bemonstering vergoeding HA's en NZV (nadeel € 110.000,-)

De eindafrekening COVID 2023 laat een nadeel zien van € 110.000,-. Dit komt doordat eind vorig jaar het aantal bemonsteringen per week is afgeschaald van 5,5 naar gemiddeld 1,3 per week. De vergoeding van het ministerie is gebaseerd op het aantal bemonsteringen per week.

2. Waterschapsbelastingen (voordeel € 862.000,-)

Het voordeel heeft betrekking op de volgende belastingsoorten:

- Watersysteemheffing gebouwd: voordeel € 741.000,-
- Watersysteemheffing ongebouwd: nadeel € 15.000,-
- Watersysteemheffing wegen: voordeel € 12.000,-
- Watersysteemheffing ingezetenen: nadeel € 33.000,-
- Watersysteemheffing natuur: voordeel € 6.000,-
- Zuiveringsheffing: voordeel € 151.000,-

Toelichting watersysteemheffing gebouwd:

De WOZ waardevermeerdering blijkt hoger uit te vallen dan verwacht bij de begroting en recent bij de voorjaarsrapportage 2024. Dat geldt niet alleen voor 2024, maar ook nog voor 2022 en 2023.

Toelichting zuiveringsheffing:

In de voorjaarsrapportage 2024 is aangegeven dat op basis van het waterverbruik 2023 een daling van de opbrengst voor bedrijven verwacht zou worden. Dit lijkt op basis van de eerste gegevens van dit jaar niet het geval te zijn. De opbrengst is daarom weer positief bijgesteld.

3. Zuiveren afvalwater door Noorderzijlvest (voordeel € 430.000,-)

Ten behoeve van een doelmatige uitoefening van (grootschalige) taakonderdelen inzake het zuiveren en laboratoriumwerkzaamheden werken de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest sinds 1 januari 2000 samen en zijn daartoe een lichte gemeenschappelijke regeling aangegaan als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Aangezien er sprake is van een zeer onzekere markt, is tussen de beide besturen afgesproken vanaf 2022 af te rekenen op basis van werkelijke kosten.

In onze begroting 2024 is de te betalen bijdrage aan Noorderzijlvest inzake het zuiveren gebaseerd op de begroting 2024 van de GR. Na vaststelling van deze begroting in het najaar van 2023 zijn er echter een aantal ontwikkelingen geweest. Hierdoor hebben wij een bijgestelde prognose van onze afrekening GR zuiveren ontvangen van Noorderzijlvest. Door met name lagere kapitaallasten, lagere tarieven voor chemicaliën en lagere onderhoudskosten is onze verwachte afrekening inzake de GR zuiveren voor dit jaar met € 430.000 naar beneden bijgesteld.

4. Reservering HWBP-bijdrage (budgetneutraal)

In de voorjaarsrapportage 2016 hebben we voorgesteld jaarlijks het verschil tussen de geraamde HWBP-bijdrage en de werkelijke HWBP-bijdrage te reserveren. Deze reserve was bedoeld om ons eigen aandeel in de kosten van onze projecten te dekken.

In het bestuursvoorstel "Uitgangspunten en contouren meerjarige tariefontwikkeling" (AB 2 oktober 2024) is echter besloten om ingaande 2026 alle HWBP lasten te activeren. De reserve wordt ingezet om toekomstige kapitaallasten van de HWBP projecten (deels) te dekken. In 2024 wordt nog wel toegevoegd aan de reserve. Het verschil tussen de geraamde HWBP-bijdrage en de werkelijke HWBP-bijdrage bedraagt dit jaar € 1.100.000,- en wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

5. Schade gemaal De Borg (nadeel € 75.000,-)

Een van de vijzels van gemaal de Borg te Harkstede heeft in de afgelopen winterperiode niet verhaalbare schade opgelopen. Het vermoeden is dat er een vreemd object in de vijzel terecht is gekomen. Dit object heeft ervoor gezorgd dat de schoepen van de vijzel grotendeels verbogen zijn. De reparatie van de vijzel is gedurende het zomerseizoen uitgevoerd. De kosten hiervan bedroegen € 75.000,-.

6. Slibtransport (nadeel € 50.000,-)

Het eerste half jaar zien we dat er 5% meer slib is geproduceerd. Deze hogere slibproductie is veroorzaakt door weersinvloeden (meer neerslag). Daarnaast zijn ook de tarieven van het slibtransport op basis van de in het contract afgesproken indexeringen gestegen. De extra kosten voor het slibtransport bedragen in 2024 naar verwachting € 50.000,-.

7. Onderhoud stuw Veendam (nadeel € 55.000,-)

Aan de stuw Veendam is aan de westzijde periodiek groot onderhoud uitgevoerd. Bij de uitvoering hiervan zijn tekortkomingen geconstateerd. Het herstel hiervan is binnen het beschikbare budget voor groot onderhoud uitgevoerd. Echter waren de geconstateerde tekortkomingen ook bij deze stuw aan de oostzijde te verwachten. Vanuit veiligheidsoverwegingen was het noodzakelijk om ook deze zijde van de stuw aan te pakken in 2024. De kosten hiervan bedroegen € 55.000,-.

8. Reis- en verblijfkosten (voordeel € 55.000,-)

Jaarlijks is een budget opgenomen voor reis- en verblijfkosten tijdens dienstreizen. Het aantal dienstreizen schommelt jaarlijks. Dit jaar verwachten we een voordeel van € 55.000,-.

9. Bodemsanering Witte Molen (per saldo nadeel € 10.000,-)

Vanuit het project met betrekking tot de aanleg van het snelwegfietspad tussen Assen en Groningen is middels een verkennend bodemonderzoek naar voren gekomen dat er een diesilverontreiniging is aangetroffen nabij de Witte Molen te Glimmen.

De grond waar deze bodemverontreiniging is aangetroffen, is in eigendom van het waterschap.

De wet bodembescherming geeft vervolgens aan dat de eigenaar van de grond verantwoordelijk is om de verontreiniging op te ruimen. De kosten van deze bodemsanering bedragen € 25.000,-.

Voor het deels dekken van de kosten van deze bodemsanering kan de bestemmingsreserve bodemsaneringen ingezet worden. Deze bestemmingsreserve heeft momenteel een hoogte van € 14.850,- (afgerond € 15.000,-). Deze bestemmingsreserve zal volledig ingezet worden om een deel van de kosten te dekken. Uiteindelijk resteert hierdoor per saldo een nadeel van € 10.000,-.

10. Softwarelicenties (nadeel € 100.000,-)

We zitten in een ontwikkeling van software- en dataopslag in eigen beheer naar opslag in de Cloud.

Deze verschuiving zorgt voor extra kosten op de exploitatie (abonnementen voor cloudopslag).

Daarentegen zien we dat de groei aan de hardware zijde (investeringen) afneemt. Naast verschuiving naar de Cloud wordt software ook steeds sneller vernieuwd en moet het aan meer wetgevende veiligheidseisen voldoen. Ook zijn een aantal softwarelicenties bij een andere partij ondergebracht teneinde deze uitgaven rechtmatig te doen. Deze ontwikkelingen zorgen voor duurdere licenties en/of ook voor aanvullende software.

Voor toekomstige investeringen is bij het opstellen van de investeringsplanning rekening gehouden met deze ontwikkelingen (investeringen in het vervangen van eigen opslag nemen bijvoorbeeld af).

De structurele extra softwarekosten bedragen € 100.000,-. Hiermee is ook rekening gehouden in de meerjarenraming 2025-2029.

11. Exotenbestrijding (nadeel € 50.000,-)

Invasieve exoten zijn soorten die van nature niet in Nederland voorkomen en die schade aan de natuur kunnen brengen. Deze exoten zorgen door hun snelle groei onder andere voor belemmering van doorstroming, verdringing van inheemse soorten en schade aan oevers en kunstwerken. Als waterschap hebben we derhalve in 2019 een uitvoeringsplan opgesteld voor de aanpak van invasieve exoten met de ambitie om exoten te beheersen en waar mogelijk terug te dringen. Het uitvoeringsplan loopt nu een aantal jaren. Uit analyse van groeiplaatsen blijkt echter dat de exoten zich steeds verder verspreiden. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de droge en warme zomers van de afgelopen jaren en het uitblijven van strenge winters. Om de exoten beter te beheersen is voor dit jaar een extra budget benodigd van € 50.000,-.

12. Calamiteit vuilroosters Scheemda (nadeel € 100.000,-)

Begin juli 2024 zijn beide vuilroosters van de RWZI Scheemda kort achter elkaar vast gelopen. Beide roosters stonden al op de nominatie om vervangen te worden. In het AB van 3 juli 2024 is hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld van € 1.035.000,- (Zie AB-voorstel "Aanvraag uitvoeringskrediet Vervangen vuilroosters op RWZI Scheemda"). Geconstateerd is dat beide vastgelopen vuilroosters niet meer te reviseren waren. Vanwege het feit dat er inmiddels een project was gestart om beide vuilroosters te vervangen door trommelzeven, is besloten dit project te versnellen en de beide trommelzeven direct te bestellen. Om de tijd tot oplevering te overbruggen, is een noodinstallatie aangelegd. De kosten betreffen opbouw, huur en afbouw. Doordat circa twee weken geen vuilafvang beschikbaar is geweest, zijn er daarnaast extra schoonmaakkosten gemaakt. Het nadeel in deze najaarsrapportage bedraagt € 100.000,-.